

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1212
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.1.2023/25
Karar Numarası : 2023/10
Başvuran : A. İ.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın başka ceza infaz kurumuna nakil edilme talebine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda, başvuran özetle;

a. Kocaeli 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan talebi olmaksızın Elazığ 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiğini,

b. Ailesinin İstanbul'da ikamet etmesi ve annesinin ciddi sağlık sorunları olması sebebiyle ziyaretine gelemediklerini, birçok kez nakil talebinde bulunduğunu, nakil taleplerinin gerçekleşmemesi üzerine Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurduğunu, Kurumun Adalet Bakanlığına yönelik 24.02.2022 tarihli tavsiye kararına rağmen nakil talebinin hala kabul edilmediğini,

c. 4 yıldır ailesiyle görüşemediğini, kendisinin doğuştan duyma ve konuşma engeli olması nedeniyle ailesi ile uzaktan iletişim kuramadığını, bu durumun ailesini ve kendisini psikolojik olarak yıpratmış,

ç. Sağlık raporlarında bakıma muhtaç olduğunun tespit edildiğini, Silivri 7 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan abisi Y. İ.'nin yanına nakledilmesi halinde onun kendisine bakabileceğini iddia etmekte, İstanbul, Kocaeli ya da Tekirdağ'da bulunan bir ceza infaz kurumuna nakil olmayı talep etmektedir.

3. Muhatap Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden alınan 29.11.2022 tarihli yazılı görüşte özetle;

a. Hükümlünün isteğe bağlı naklinin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 28.09.2022 tarihli ve ... sayılı yazısıyla, Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna uygun görüldüğü, 09.10.2022 tarihinde kendisinin anılan Kuruma naklinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

5. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan*

ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği” hükme bağlanmıştır.

6. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Uzlaşma” başlıklı 71’inci maddesinin birinci fıkrasına göre; *“Başvuru konusu talebin hakkında başvuru yapılan ilgili tarafça yerine getirildiğinin Kuruma bildirilmesi hâlinde veya başvurunun 52’nci maddeye göre çözüme kavuşturulduğunun anlaşılması halinde uzlaşma kararı verilir.”*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; *“Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”* Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın, başka bir ceza infaz kurumuna nakil talebi konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

8. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararları (Avrupa Cezaevi Kuralları) madde 17.1’e göre; *“Mahpuslar, mümkün olduğunca evlerine veya sosyal rehabilitasyon ortamlarına yakın cezaevlerine yerleştirilmelidirler. Cezaevlerine yerleştirmede, suçun devamlı takibi, güvenlik ve emniyet gerekleri ve tüm mahpuslara uygun rejimlerin sağlanması ihtiyacı hesaba katılmalıdır. İlk yerleştirme ve sonradan yapılacak bir cezaevinden diğerine nakil konusunda, mümkün olduğunca mahpusa danışılmalıdır.”*

9. 29.12.2004 tarihli ve 25685 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 6’ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre; *“Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur.”* Aynı Kanun’un 53’üncü maddesinin birinci fıkrasına göre; *“Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler.”*

10. AİHM, ceza infaz kurumlarında tutulmanın doğası gereği mahpusun özel ve aile yaşamı üzerinde çeşitli sınırlamaların meydana geldiğini kabul etmektedir (AİHM, Khodorkovskiy ve Lebedev / Rusya Kararı, B. No. 11082/06 ve 13772/05, KT: 25.08.2013).

11. AİHM bir başka kararında, mahpusların, hastalık sebebiyle ya da maddi sebeplerle kendilerini ziyarete gelemeyen ailelerine yakın bir cezaevine nakledilme taleplerinin başvuru sahiplerinin somut koşulları dikkate alınmadan reddedilmesini özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlali olarak değerlendirmiştir. Kararda ömür boyu hapis cezasına mahkûm olan mahpuslar da dâhil olmak üzere idari makamların, mahpusların aile ve kişisel ilişkilerinin bozulmasını önlemekle yükümlü olduğu hatırlatılmıştır (Avşar ve Tekin / Türkiye Kararı, B. No: 9302/09 ve 49089/12, KT: 17.09.2019).

12. Somut olayda başvuran, 4 yıldır ailesiyle görüşemediğini, kendisinin doğuştan duyma ve konuşma engeli olması nedeniyle ailesi ile uzaktan iletişim kuramadığını, nakil taleplerinin kabul edilmemesi sebebiyle ailesinin ve kendisinin psikolojik olarak yıprandığını iddia etmiş ve dilekçesinde belirttiği ceza infaz kurumlarından birine nakil edilmeyi talep etmişse de Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü’nün 29.11.2022 tarihli cevabi yazısından, başvuranın dilekçesinde talep ettiği Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakil edilerek talebinin yerine getirildiği anlaşılmıştır. Bu çerçevede 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 71’inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvurunun **“uzlaşma”** ile sonuçlandığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvuruda UZLAşMA KARARI VERİLMESİNE,
2. Kararın taraflara tebliđine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 10.01.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aliřan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

İsmailAYAZ
ye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
ye

e-imzalıdır

nal SADE
ye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
ye